Ветеринарна СБИРКА

Veterinary Assembly Bulgaria

7 – 8
2022

1892 2022

ИЗДАНИЕ НА БЪЛГАРСКАТА АГЕНЦИЯ ПО БЕЗОПАСНОСТ НА ХРАНИТЕ
И СЪЮЗА НА ВЕТЕРИНАРНИТЕ ЛЕКАРИ В БЪЛГАРИЯ

ВЕТЕРИНАРНА СБИРКА.

СПИСАНИЕ

ПО

ВЕТЕРИНАРНАТА МЕДИЦИНА

И

СКОТОВЪДСТВОТО

ГЛАВЕНЪ РЕДАКТОРЪ:

Л. Тимофтиевичъ.

ГОДИНА I. — 1892.

СОФИЯ.
Книгопечатница Вълковъ
1892.

Ветеринарна сбирка 7 – 8/2022

ISSN 02-05-3829

УВАЖАЕМИ КОЛЕГИ, НАШИ АВТОРИ И ПАРТНЬОРИ!

Неусетно се изниза и тази година и ето, че пред вас вече е брой 7 – 8/2022 на нашето – Ваше списание. Какво имате възможност да прочетете и научите в него? Предвидили сме материали, разпределени в четири рубрики – „Актуално“, „Наука“, „Събития“ и за практиката. На първите страници, по случай професионалния празник на ветеринарните специалисти, с приветствие към колегията се обръщат д-р Иван Шиков – изпълнителен директор на БАБХ и д-р Евгени Макавеев – председател на СВЛБ.

След храните за хора, с които ви запознахме в предходния брой, в този отделяме място и внимание върху естествени стимулатори и заместители на антимикробните средства, оказващи благотворно въздействие върху репродуктивните способности и здравето на животните, като акцентът е в рубрика „Актуално“.

Замисляли ли сте се някога да прибегнете към прилагането на билкови екстракти, цели билки или етерични масла от тях при лечението на своите пациенти? Кои са най-често прилаганите натурални биоактивни добавки и алтернативните на антибиотиците средства, в кои случаи може да разчитате на тяхното неоспоримо и доказано действие, в какви комбинации препоръчват специалистите да бъдат употребявани те – всичко това ще може да научите от материалите в рубриката „Актуално“. И още.

Наш колега, съвместно с швейцарски специалисти от Центъра за изследване на кокошки носачки ZTHZ в Берн, е работил по много интересно изследване. В предоставената ни публикация той обстойно описва етапите от извършено проучване върху корелацията между здравината на гръдната кост при кокошки носачки със здравината и качеството на яйчната черупка. Богато илюстриран материал, в който авторът дава заключения от проведените изпитвания за това, че високите нива на калций в кръвта стимулират клетките, отделящи калцитонин, и по този начин, намалявайки костната резорбция, водят до повишаване на здравината на кокошите яйца.

В този брой Ви запознаваме с новия представител на България в Управителния съвет на Европейският орган по безопасност на храните и поместваме последната част от темата за „Хищникът“, който заплашва пчелите в Европа“ (от бр. 3 – 4), като представяме нагледно и систематизирано диференциране на стършели и оси. Отбелязваме навършването на 200 години от рождението на Луи Пастьор – навигаторът на епохата на съвременната микробиология.

Започна производството на българска бивалентна ваксина „Римувак“, за чиято безвредност и ефикасност ще научите в научния материал, описващ етапите от извършените изписвания, преди одобрение и пускане на пазара на имунологичния продукт.

Продължаваме с отпечатване на материали от Научната конференция на НДНИВМИ, също в рубриката „Наука“. Събитието, на което отделихме място в броя, е в чест на нашите колеги, показали системен и неуморен професионализъм тази година и номинирани за ветеринарни лекари на годината. Благодарим Ви, колеги, за енергията и примера, който давате в процеса на изпълнение на своя лекарски дълг!

С практическа насоченост Ви предлагаме два материала – за оценка на семенна течност от нерези, както и продължение от миналия брой на темата за зоопсихологията, като част от ветеринарната практика при работа с домашни любимци с проблеми в поведението и съвети към техните стопани. Отново с препратка към практиката е информацията, която даваме за отпечатването на монография, която ще бъде полезна за колегите, ползващи ендоскопските методи при диагностициране на пациенти (кучета и котки) с проблеми в областта на гастро-интестинални пътища. Не пропускайте да потърсите тази богато илюстрирана монография с изключителна теоретична и практическа стойност, която ще ви преведе през всички етапи на ендоскопското изследване!

Спомняте ли си, че в брой 1 – 2 направихме една закачка към вас с тест за анализ на походката при кучетата? Сега ви предоставяме верните отговори, за да проверите как сте се справили.

Нашето – Ваше списание вече е на 130 години! През този толкова дълъг период от своето съществуване списанието е свидетел и обект, но е устояло на въздействието на всички превратности на времето и живота в нашите среди. Вярваме, че тази над вековна професионално-просветна традиция ще продължи и устои на бушуващите бури и страсти на времето!

В тази връзка, с огромна благодарност се обръщам към екипа, с който имах честта да работя през тази нелека година. Благодаря Ви, че ми дадохте нужното спокойствие, като постоянно усещах Вашата подкрепа и доверие, че ме напътствахте и съветвахте с желание и неоспорим професионализъм! Бъдете здрави и неуморни стожери в отстояване на утвърдените принципи на етичност и колегиалност!

Скъпи колеги и наши партньори, искам да пожелая на Вас и Вашите семейства крепко здраве и нека Новата 2023 година Ви донесе нужната хармония и баланс на духа, за да се радвате на щастливи и пълноценни дни!

И НЕ ЗАБРАВЯЙТЕ – НАС НИ ИМА ЗА ВАС И ЧРЕЗ ВАС!

С уважение,
Д-р Петя Бойкова

Ветеринарна СБИРКА
Veterinary Assembly Bulgaria
7 – 8 2022

Година: 140 (CXXIX)
ISSN 0205-3829

Издание
на Българската агенция по безопасност на храните и Съюза на ветеринарните лекари в България

Национален референтен списък на съвременните български научни издания с научно рецензиране № 184

РЕДАКЦИОНЕН СЪВЕТ

ОТГОВОРНИ РЕДАКТОРИ
Д-р Иван Шиков
Д-р Евгени Макавеев

ГЛАВЕН РЕДАКТОР
Д-р Петя Бойкова

РЕДАКТОР
Д-р Марина Загорова

ДЕЖУРЕН НА БРОЯ
Проф. д-р Даринка Илиева, д.в.м.

ЧЛЕНОВЕ
Проф. д-р Илия Цачев, д.в.м.н.
Проф. д-р Йордан Гогов, д.в.м.
Проф. д-р Калинка Гургулова, д.в.м.
Проф. д-р Райко Пешев, д.в.м.
Проф. д-р Станимир Йотов, д.в.м.
Проф. д-р Даринка Илиева, д.в.м.
Проф. д-р Диан Канъков, д.в.м.
Доц. д-р Красимира Генова, д.в.м.
Доц. д-р Албена Димитрова, д.в.м.
Доц. д-р Андрей Куртенков, д.с.с.
Доц. д-р Танджу Мехмедов, д.в.м.
Д-р Милена Трендафилова, д.в.м
Д-р Галя Викьова

Адрес на редакцията
София 1606, бул. „Христо Ботев“ 17
Моб.: +359 0882 468 500
E-mail: vetsbirka@abv.bg,

Можете да ни намерите и в социалните мрежи:

Списание „Ветеринарна сбирка“

@VETASSEMBLY

Печат
DEDRAX PRINTING HOUSE

Ветеринарна СБИРКА
7 – 8/2022

СЪДЪРЖАНИЕ

ПОЗДРАВИТЕЛЕН АДРЕС

Поздравителен адрес на д-р Иван Шиков – изпълнителен директор на Българската агенция по безопасност на храните 3

Поздравителен адрес на д-р Евгени Макавеев – председател на Съюза на ветеринарните лекари в България 4

АКТУАЛНО

Хранителни биодобавки с фитогенни компоненти, стимулиращи репродукцията на животните
Доц. д.в.м.н. Елена Кистанова 5

Билките – алтернативният източник на биологично активни добавки
Гл. ас. д-р Мария Тодорова 10

Алтернативни на антибиотиците средства, стимулиращи растежа и благосъстоянието при стопанските птици
Д-р Д. Добрева,
проф. д.н. Валентина Урумова 12

Корелация между увредданията на гръдната кост при кокошки носачки и качеството на яйчната черупка
Доц. д-р Л. Лазаров, д.в.м 20

Идентификация с представени възможности за разграничаване на стършели и оси
(продължение от бр. 3 – 4/2022) 26

Маяк и навигатор на епохата 200 години от рождението на Луи Пастьор
Проф. д.н. Валентина Урумова,
проф. д.н. Михни Люцканов 28

Нов представител на България в Управителния съвет на Европейския орган по безопасност на храните
Д-р Донка Попова 31

НАУКА

Проучване на безвредността и ефикасността на бивалентна, инактивирана ваксина „Римувак“
Б. Гаврилов, Р. Пешев 33

Туберкулоза при домашни прасета, причинена от *Mycobacterium avium*
Таня Савова -Лалковска, Албена Димитрова,
Йоско Петков 41

Мониторинг на Salmonella spp. сред развъдни стада, кокошки носачки и бройлери за периода 2017 – 2019 година в България
Албена Димитрова, Таня Савова-Лалковска,
Йоско Петков 46

Надзор на шап по чифтокопитните животни в България (2019 – 2021)
Д-р Симеон Димитров 52

СЪБИТИЯ

Отличени в професията ветеринарни лекари за 2022 година
Д-р Петя Бойкова 54

ВЕТИНАРНОМЕДИЦИНСКА ПРАКТИКА

Морфологична преценка на семенна течност от нерез
Доц. Станимир Димитров 56

Клинична зоопсихология, част от ветеринарномедицинската практика – част II (продължение от бр. 5 – 6/2022)
Д-р Татяна Гетова 61

CONTENTS

Greetings from Dr. Ivan Shikov, Executive Director of the Bulgarian Food Safety Agency 3

Greetings from Dr. Evgeni Makaveev, Chairman of the Union of Veterinarians in Bulgaria 4

CURRENT
Nutritional bio-supplements with phytogenic components stimulating animal reproduction
Prof. Elena Kistanova, PhD 5

Herbs as alternative source of biologically active supplements
Principal asst. Dr. Maria Todorova 10

Alternatives to antibiotics for growth and welfare promotion in farm poultry
D. Dobreva, Prof. Ph. Valentina Urumova 12

Correlation between sternum damage in laying hens and eggshell quality
Assoc. Ph. L. Lazarov, Ph.a 20

Identification with presented possibilities for distinguishing hornets and wasps – continued from issue 3 – 4/2022 26

Beacon and navigator of the age 200th anniversary of the birth of Louis Pasteur
Prof. Ph. Valentina Urumova,
Prof. Dr. Mihni Lyutskanov 28

New Bulgarian representative in the Management Board of the European Food Safety Authority
Dr. Donka Popova 31

SCIENCE
Study on the safety and efficacy of bivalent, inactivated vaccine „Rimuvac“
B. Gavrilov, R. Peshev 33

Tuberculosis in domestic pigs caused by *Mycobacterium avium*
Tanya Savova-Lalkowska, Albena Dimitrova,
Yosko Petko 41

Monitoring of Salmonella spp. in breeding flocks, laying hens and broilers for the period 2017 – 2019 in Bulgaria
Albena Dimitrova, Tanya Savova-Lalkovska,
Yosko Petkov 46

Food-and-Mouth-Disease surveillance in cloven-hoofed animals in Bulgaria (2019 – 2021)
Dr. Simeon Dimitrov 52

EVENTS
Distinguished veterinarians for the year 2022
Dr. Petya Boykova 54

PRACTICE
Morphological evaluation of boar semen
Assoc. Stanimir Dimitrov 56

Clinical zoopsychology, part of veterinary practice - Part II (continued from issue 5 – 6/2022)
Dr. Tatiana Getov 61